

notitie

Terugkoppeling Expertpanel Topsport 2024

☒ ter informatie

☐ ter besluitvorming

☐ ter bespreking

aan	Algemene Vergadering NOC*NSF
van	Expertpanel Topsport (Erik Cornelissen, Toon Gerbrands, Paul van Maanen, Maarten Meiners, Arno van Gerven en Patrice Assendelft)
betreft	Terugkoppeling Expertpanel Topsport 2024 aan Algemene Vergadering
datum	2 mei 2025

1. Inleiding

Het Expertpanel Topsport (hierna: Expertpanel) heeft een belangrijke rol binnen het verdelen van de topsportmiddelen. Het Expertpanel toetst of de directeur topsport binnen de vastgestelde richtlijnen (Rubriek 3.1 Topsport) tot een gedegen toekennings- en/of vaststellingsvoorstel is gekomen. Hierover brengt het Expertpanel advies uit aan de directie van NOC*NSF, als zijnde het toekennings- en vaststellingsorgaan van Rubriek 3.1 Topsport.

In het Reglement Expertpanel Topsport is in artikel 9 opgenomen dat het Expertpanel jaarlijks verslag uitbrengt van haar activiteiten aan de Algemene Vergadering van NOC*NSF.

In 2024 heeft het Expertpanel zich gericht op de volgende voorstellen, namelijk de uitkomsten van de hardheidsclausule (o.b.v. het Reglement Topsportdisciplines), het toekenningsvoorstel 2024-2025 voor de winterprogramma's, het verantwoordingsvoorstel 2023 en het toekenningsvoorstel 2025 voor de nieuwe cyclus van de zomerprogramma's. Hieronder volgt per voorstel een beknopte terugkoppeling van het advies van het Expertpanel.

2. Uitkomsten hardheidsclausule (o.b.v. het Reglement Topsportdisciplines)

De disciplines van sportbonden kunnen één keer per vier jaar worden ingedeeld als topsportdiscipline in Categorie 1, 2 of 3 op basis van het Reglement Topsportdisciplines (hierna:

Bezoekadres

Papendallaan 60, Arnhem

Postadres

Postbus 302, 6800 AH Arnhem

Telefoon

+31 (0)26 483 44 00

Email

info@nocnsf.nl

Web

nocnsf.nl

Partners: Nederlandse Loterij O Odido O AD O MissieH2

powered by

Reglement). Deze indeling is benodigd om mogelijk in aanmerking te komen voor topsportfinanciering (alleen Categorie 1), in aanmerking te komen voor evenementen-subsidie van VWS en/of gebruik te maken van talent-statussen. Disciplines die op basis van de criteria in Categorie 2 of 3 zijn ingedeeld, konden in uitzonderlijke gevallen alsnog in Categorie 1 worden ingedeeld op basis van de hardheidsclausule. Deze hardheidsclausule was nieuw opgenomen in het Reglement, met een adviserende rol voor het Expertpanel. Het Expertpanel is bij het opstellen van het Reglement en hun rol daarbinnen vooraf betrokken door de afdeling topsport van NOC*NSF.

In totaal zijn er 11 aanvragen ingediend door bonden om aanspraak te maken op de hardheidsclausule. Het Expertpanel heeft volledige inzage gekregen in zowel de aanvragen als de beoordelingen van de hardheidsclausule. Het Expertpanel constateerde een grote verscheidenheid in de kwaliteit van de aanvragen van bonden. Het Expertpanel stelde dat de kwalitatieve beoordeling onvoldoende objectief en voor meerdere interpretaties vatbaar was. Het Expertpanel heeft daarnaast gesteld dat de term 'hardheidsclausule' niet met de gehanteerde werkwijze strookte en dat derhalve de term 'discretionaire bevoegdheid' beter van toepassing zou zijn. Ook zou, in het licht van het Reglement en de gestelde 'uitzonderlijke gevallen', uitgangspunt moeten zijn dat eerder strenger dan soepeler beoordeeld dient te worden.

De directie van NOC*NSF is geadviseerd om met de directeur topsport, op basis van de inhoudelijke beoordelingen en de gemaakte opmerkingen van het Expertpanel, tot een definitieve selectie van sporten te komen waarop de hardheidsclausule van toepassing zou zijn. Daarnaast heeft het Expertpanel de directie van NOC*NSF geadviseerd de hardheidsclausule te evalueren. De evaluatie hiervan vindt op dit moment plaats.

3. Toekenningsvoorstel 2024-2025 (winterprogramma's)

Op basis van de vastgestelde toekenning 2022-2023 (toekenning met meerjaren intentie voor de wintercyclus 2022-2026), het monitorings- en reviewproces en de aanvragen van de winterbonden voor 2024-2025, heeft de directeur topsport van NOC*NSF een verdeelvoorstel opgesteld voor het Expertpanel ten behoeve van de wintertoekenningen 2024-2025. Dit verdeelvoorstel omvat een procesbeschrijving, inhoudelijke afwegingen en het uiteindelijke verdeelvoorstel.

Het Expertpanel heeft de directie van NOC*NSF, als ook de directeur topsport, gevraagd aandacht te blijven houden voor de eigen bijdrage van bonden. De eigen bijdrage schommelt voor een aantal programma's/ topsportcampagnes rond de minimaal vereiste 30% eigen bijdrage. Als bonden voor deze programma's/topsportcampagnes ook een bijdrage vanuit het actiebudget ontvangen, zal de procentuele eigen bijdrage nog lager worden. Ook heeft het Expertpanel verduidelijking gevraagd en gekregen over de wijzigingen ten aanzien van de toekenningen aan de TeamNL centra en de bijdrage van NOC*NSF aan Thialf ten behoeve van de schaatsprogramma's.

Het Expertpanel heeft, met inachtneming van bovenstaande punten, positief geadviseerd over het gevoerde proces en door de directeur topsport beargumenteerde verdeelvoorstel voor de toekenningen 2024-2025 aan de winterprogramma's en TeamNL centra.

4. Verantwoordingsvoorstel 2023

Op basis van de beoordeling van de ingediende verantwoordingen 2023 heeft de directeur topsport van NOC*NSF een verantwoordingsvoorstel opgesteld. Het voorstel van de directeur topsport en de toetsing door het Expertpanel is in twee delen gedaan. Allereerst zijn de verantwoordingen getoetst van de bonden en TeamNL centra die voor 1 mei 2024 hun verantwoording hadden ingediend. Daarna zijn de verantwoordingen getoetst van de winterbonden en de bonden met een gebroken boekjaar.

In het verantwoordingsvoorstel is door de directeur topsport toegelicht dat er in 2023 slechts sprake is van een klein bedrag aan onderbesteding. Van het totaal toegekende bedrag in 2023 aan de programma's van bonden en TeamNL centra uit Rubriek 3.1a (€40.686.000) is een bedrag van circa €281.000 gerealloceerd naar 2024. Een bedrag van circa €139.000 is teruggevorderd van de bonden/TeamNL centra betreffende Rubriek 3.1a en circa € 77.000 wat betreft de overige rubrieken m.b.t. Topsport. Toegelicht is dat dit relatief kleine bedrag aan onderbesteding vergeleken met voorgaande jaren onder andere kwam omdat COVID-19 in 2023 geen rol meer speelde en het een pré-olympisch jaar was.

Geconstateerd is dat het aantal bonden dat de verantwoording niet tijdig of niet correct heeft ingediend dalende is. Ondanks deze dalende trend heeft NOC*NSF het al eerdere advies van het Expertpanel binnen de werkorganisatie besproken en is er in het Richtlijnenboek 2025 een kan-bepaling opgenomen voor het toepassen van eventuele sancties bij het niet nakomen van deadlines. Het Expertpanel licht toe dat een kan-bepaling mogelijkheden creëert, maar ook kan zorgen voor diversiteit tussen de verschillende rubrieken. Daarnaast moet het bij een kan-bepaling duidelijk zijn wie het besluit neemt. De voorkeur van het Expertpanel is een zal-bepaling, omdat dit zorgt voor uniformiteit tussen de rubrieken.

Het Expertpanel Topsport kon zich vinden in het gevoerde proces en het door de directeur topsport beargumenteerde verantwoordingsvoorstel.

5. Toekenningsvoorstel 2025 (nieuwe cyclus zomerprogramma's)

Vanaf 2025 is de nieuwe (toekennings)cyclus voor de bonden met zomerprogramma's en de TeamNL centra gestart. Het Expertpanel is door de afdeling topsport van NOC*NSF uitvoerig geïnformeerd over het daarbij behorende proces. Het Expertpanel heeft het toekenningsvoorstel 2025 van de directeur topsport positief beoordeeld en geconstateerd dat het proces zorgvuldig is doorlopen. Het Expertpanel heeft op meerdere punten (de directie en de directeur topsport van) NOC*NSF geadviseerd.

Dit advies betrof onder andere het afgeven van een (formele) schriftelijke waarschuwing wanneer bonden zich niet houden aan de gestelde deadlines uit de Richtlijnen. Op die manier kan NOC*NSF een dossier opbouwen en kan NOC*NSF, bij het vaker missen van deadlines, overgaan tot het

opleggen van een korting, het stoppen van de bevoorschotting of een boete. Het Expertpanel heeft daarnaast toelichting gevraagd over de ondersteuning aan commerciële sporten. In de Richtlijnen is opgenomen dat de toekenningen aan commerciële sporten maatwerk zijn. Dit 'maatwerk' komt echter nog niet terug in de investeringsaanvragen van de bonden. Zowel het Expertpanel als NOC*NSF concluderen dat in de toekomst beter op maat moet worden gekeken hoe NOC*NSF met commerciële sporten wil samenwerken.

Het Expertpanel heeft NOC*NSF ook geadviseerd over de strategische boodschap die NOC*NSF af wil geven met het verdeelvoorstel. Het Expertpanel roept NOC*NSF op om meer strategisch te denken in het genereren van extra financiële middelen voor de topsport, onder andere richting de overheid en het bedrijfsleven. Ook de 30% eigen bijdrage komt ter sprake, omdat dit door een paar programma's niet wordt gehaald. Dit heeft onder andere te maken met de nieuwe berekenwijze van de kosten op een TeamNL centrum. Het Expertpanel adviseert om in dit geval duidelijk op te nemen wat er gebeurt als de desbetreffende bonden op termijn niet gaan voldoen aan de vereiste 30% eigen bijdrage.

Tot slot wordt besproken dat binnen het budget voor de programma's van bonden en de TeamNL centra eenmalig €500K is opgenomen ten behoeve van een divers palet aan sporten. De directeur topsport heeft deze eenmalige bijdrage meegenomen in het verdeelvoorstel en financiert hiervan een 9-tal topsportcampagnes. Van belang is dat dit budget tot en met 2028 beschikbaar blijft. Het Expertpanel ondersteunt dat op deze manier een divers palet wordt gerealiseerd en adviseert dat deze financiering structureel geborgd moet worden om een stabiele en betrouwbare partner te blijven richting de betreffende sporters en bonden.

In 2025 wordt het toekenningsproces om te komen tot de toekenningen 2025 uitgebreid geëvalueerd. Het Expertpanel zal hier ook input voor geven.